

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/32/2018
Identifikačné číslo spisu: 3017200402
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3017200402.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MUDr. V. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, C., právne zastúpeného JUDr. MUDr. Miroslavom Pavlákom, advokátom so sídlom Moyzesova 1744, Púchov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 39924-2/2017-BA z 12. septembra 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. januára 2018, č.k. 25Sa/5/2017-66, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo 16. januára 2018, č.k. 25Sa/5/2017-66, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 39924-2/2017-BA z 12. septembra 2017, ktorým táto podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica č. 29255-3/2017-PB zo 4. apríla 2017, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniklo 31. decembra 2008, ale zaniklo až 30. júna 2010.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 3 ods. 1 písm. a/, § 5 písm. c/, § 14 ods. 1 písm. b/, § 15 ods. 1 písm. b/, § 21 ods. 1 a 4 písm. b/ zák.č. 461/2003 Z.z., § 3 ods. 4, § 68 ods. 1 zák.č. 578/2004 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd poukázal na to, že medzi účastníkmi konania bolo sporným posúdenie právneho

postavenia žalobcu, ktorý v dôsledku zrušenia povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia k 31.12.2008 podľa jeho názoru stratil status samostatne zárobkovo činnnej osoby, a to poukazom na jeho písomné odhlásenie sa z povinného nemocenského a dôchodkového poistenia k tomuto dátumu. Žalobca však aj po tomto dátume bol držiteľom licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe na výkon povolenia lekár, a preto žalovaná na rozdiel od žalobcu zastávala názor, že táto skutočnosť zakladá postavenie žalobcu ako SZČO pre účely povinného dôchodkového a povinného nemocenského poistenia. Dňom nadobudnutia právoplatnosti licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe L1A, nadobúda jej držiteľ status podnikateľa - SZČO, a to so všetkými povinnosťami, ktoré právny poriadok SZČO ukladá. V priebehu konania o zániku povinného sociálneho poistenia bolo preukázané, že žalobca bol držiteľom platnej licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe č. L1A/TN/0240/05, ktorá ho oprávňovala na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 písm. a/ bod. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. aj po dátume 31.12.2008, ku ktorému bolo rozhodnutím Trenčianskeho samosprávneho kraja č. TSK/2008/05769/zdrav.-2 z 11.11.2009 zrušené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia žalobcu. Je tak nepochybné, že žalobca aj po dátume 31.12.2018 bol naďalej SZČO. Z údajov Daňového riaditeľstva SR mal krajský súd preukázané, že žalobca dosiahol v roku 2007 príjem z podnikania a inej zárobkovej činnosti v sume 1 547 241,- Sk a v roku 2008 v sume 1 948 154,- Sk. Nie je pri tom rozhodujúce, na základe akého právneho vzťahu fyzická osoba tieto príjmy z podnikania a inej zárobkovej činnosti nadobudla. Rozhodujúcim je iba to, že fyzická osoba dosiahla v príslušnom kalendárnom roku príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 zák.č. 595/2003 Z.z. Z uvedeného dôvodu žalobcovi ako SZČO vzniklo povinné sociálne poistenie od 1. júla 2008 do 30. júna 2009, ku ktorému dátumu došlo k opätovnému posudzovaniu príjmov žalobcu za rok 2008, z ktorého dôvodu povinné sociálne poistenie pokračovalo aj od 1. júla 2009. Nakoľko žalobca nepodal za rok 2009 daňové priznanie, príjem z podnikania a inej zárobkovej činnosti žalobcu podľa osobitného predpisu nepresiahol 3 834,96 €, t.j. 12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu. V súlade s § 21 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. povinné sociálne poistenie žalobcu zaniklo ku dňu 30. júna 2010. Po zrušení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia Trenčianskym samosprávnym krajom, síce žalobca oznámil pobočke žalovanej formou registračného listu - odhlášky z povinného poistenia, že toto mu zaniká k 31.12.2008, avšak u žalobcu nedošlo k zániku všetkých oprávnení na výkon samostatne zárobkovej činnosti, keďže bol aj naďalej držiteľom platnej licencie L1A a jeho príjmy z podnikania a inej samostatne zárobkovej činnosti podľa zákona o dani z príjmu boli vyššie ako zák. č. 461/2003 Z.z. stanovená hranica príjmu.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť žalobca z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ a h/ SSP a navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil; rovnako tak sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení Veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia

Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nezbavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých Veľkým senátom odchýliť, v dôsledku čoho 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018 postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie Veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená Veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobcu (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/32/2018) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalobcu, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobcu.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.